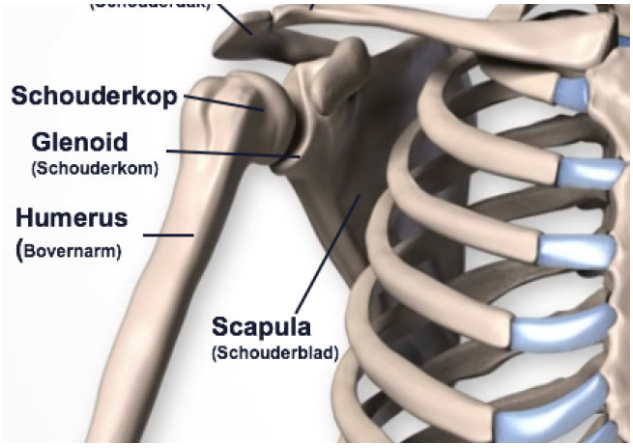
een santeon ziekenhuis

Schouderprothese

Bij slijtage, breuken (fracturen), reumatoïde arthritis of onherstelbare rotator-cuffscheuren van de schouder kan het nodig zijn het schoudergewricht te vervangen door een prothese.

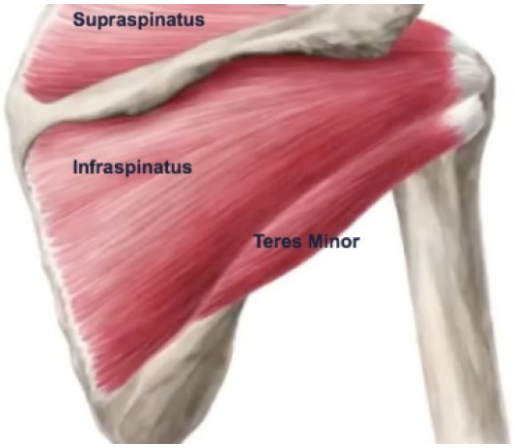
Meer over het schoudergewricht

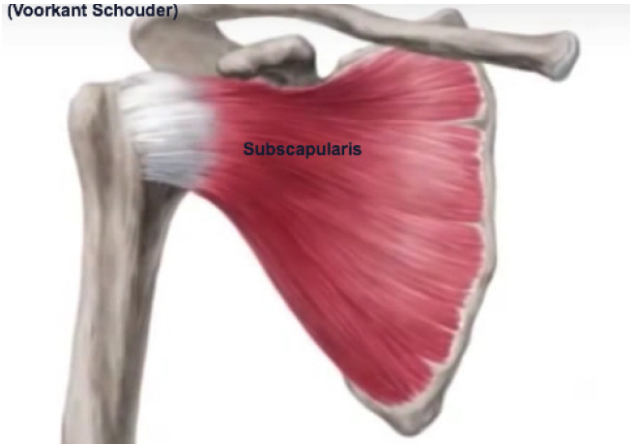
Het schoudergewricht wordt gevormd door een kom, die vastzit aan het schouderblad en de kop van de bovenarm (figuur 1). Om het gewricht bevindt zich een gewrichtskapsel.



Figuur 1: botstructuren van de schouder.

Daaromheen loopt een aantal spieren en pezen. Deze pezen worden de rotator cuff genoemd (figuur 2). Deze spieren liggen als een soort manchet om het schoudergewricht. De rotator cuff is samen met het kapsel verantwoordelijk voor het in de kom houden van de schouder tijdens het bewegen. Daarnaast zorg de rotator cuff voor het optillen en draaien van de arm. De rotator cuff bestaat uit vier spieren (rotatoren).





Figuur 2: rotator cuff.

Bij slijtage, breuken (fracturen), reumatoïde arthritis of onherstelbare rotator-cuffscheuren van de schouder kan het nodig zijn om het schoudergewricht te vervangen door een prothese.

Indicaties voor een schouderprothese

Artrose

Artrose is slijtage van het gewricht. Om uw schouder soepel te kunnen bewegen, is het gewricht bekleed met een laagje kraakbeen. Bij artrose is dit laagje beschadigd, dit kan pijn veroorzaken

Onherstelbare rotator-cuffscheuren

De rotator cuff is een combinatie van vier spieren die de stabiliteit en beweging aan het schoudergewricht geven (zie figuur 2). Als de rotator cuff beschadigd of zodanig gescheurd is dat herstel onmogelijk wordt, dan is het nodig om uw schoudergewricht te vervangen door een schouderprothese.

Reumatoïde artritis

Reumatoïde artritis leidt vaak aanleiding tot een versnelde kraakbeenafbraak in de schouder. Dit kan zelfs op jonge leeftijd al tot beschadiging van het gewricht leiden, met als gevolg een zeer slechte schouderfunctie.

Fracturen

Bij sommige breuken (fracturen) van de schouder kan een prothese geplaatst worden als de breuk niet meer gerepareerd kan worden of als verwacht wordt dat met een schouderprothese een betere functie van de schouder behaald wordt.

Voorbereiding

Regel hulp vooraf

We raden u aan om voor uw opname in het ziekenhuis al na te denken of u na de operatie thuis voldoende opvang heeft. De eerste zes weken na de operatie heeft u **dag en nacht** een armsling om, waardoor u de geopereerde arm maar zeer beperkt kunt gebruiken. Dit betekent dat u na de operatie gedeeltelijk aangewezen bent op hulp van anderen, bijvoorbeeld voor het huishouden en voor het doen van de boodschappen. Ook heeft u

wellicht hulp nodig bij uw dagelijkse verzorging.

- Regel daarnaast vervoer naar huis. Na de operatie kunt u niet zelf rijden.
- Zorg er verder voor dat u thuis pleisters heeft (op de rol, hoeft niet steriel) voor de wond.

Fysiotherapie

Ook als u weer thuis bent, heeft u nog fysiotherapie nodig. Neem vóór uw opname contact op met een (schouder)fysiotherapeut, zodat hij/zij ruimte voor u kan reserveren in de planning.

U krijgt van de fysiotherapeut in het ziekenhuis een overdracht mee.

Overgevoeligheid/allergie

Geef het altijd aan ons door als u overgevoelig of allergisch bent voor bepaalde medicijnen of andere stoffen, bijvoorbeeld voor jodium of pleisters.

Roken

Roken vertraagt de wond- en botgenezing. Om complicaties te voorkomen, raden we u sterk aan om minstens 2 weken voor de operatie en minstens 3 weken na de operatie te stoppen met roken.

Bloedverdunnende medicijnen

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt moet u hier, in overleg met uw arts, voor de ingreep soms tijdelijk mee stoppen. Uw arts geeft aan hoelang van tevoren u met de medicijnen moet stoppen. Het is belangrijk dat u ook aan de trombosedienst doorgeeft dat u een aantal dagen met uw medicijnen stopt. Voor de ingreep controleren we uw bloed. Is uw bloed dan nog te dun, dan kan de ingreep niet doorgaan en plannen we met u een nieuwe afspraak.

Voorbereiding opname

Meenemen naar het ziekenhuis

U wordt in principe opgenomen op de dag van de operatie en verblijft een nacht in het ziekenhuis. Lees meer informatie over uw opname bij Voorbereiding opname (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/6590). Hier staat onder andere welke spullen u nodig heeft in het ziekenhuis.

Make-up

Zorg ervoor dat u geen make-up draagt (ook geen nagellak).

Eten en drinken (nuchter zijn)

Het is noodzakelijk dat u voor de operatie een bepaalde periode niet eet of drinkt ('nuchter' blijft). Dit geldt als u narcose, een ruggenprik of een zenuwblokkade krijgt. Als u niet nuchter bent tijdens de ingreep, is de kans groter dat er tijdens de ingreep eten en drinken uit uw maag in uw longen terechtkomt. Dit kan leiden tot een ernstige longontsteking. Het is dus belangrijk dat u zich aan onderstaande voorschriften houdt. Als u niet nuchter

bent, zullen wij er voor uw veiligheid voor kiezen om de operatie niet door te laten gaan.

Houd u aan de onderstaande voorschriften:

- **Tot 6 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn, mag u 1 of 2 beschuitjes met jam eten.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's morgens in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 02.00 uur 's nachts niets meer mag eten. Moet u zich bijvoorbeeld om 14.00 uur 's middags melden, dan mag u vanaf 08.00 uur 's morgens niets meer eten.

- **Tot 2 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn, mag u heldere vloeistoffen drinken. Dit zijn: water, appelsap en thee ZONDER melk. Koffie zonder melk is ook toegestaan.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's morgens in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 06.00 uur 's morgens niets meer mag drinken. De afgesproken medicatie mag u wel met een slokje water innemen op de dag van de operatie.

Als u al bent opgenomen in het ziekenhuis en de volgende dag wordt geopereerd, dan zullen de zorgverleners op de afdeling u laten weten vanaf hoe laat u niet meer mag eten en drinken.

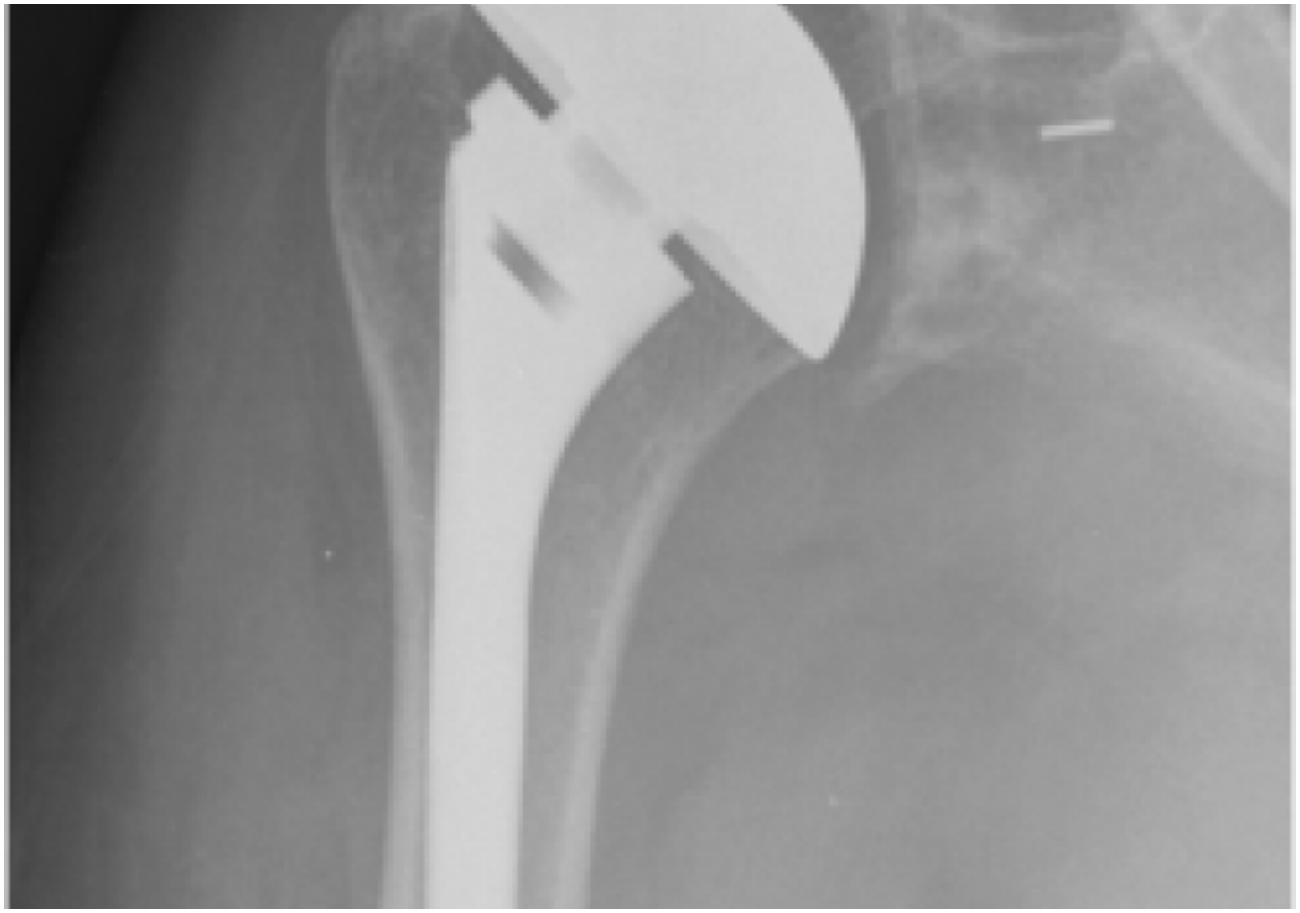
Behandeling

Soorten schouderprotheses

Er zijn verschillende typen schouderprotheses mogelijk. Afhankelijk van uw leeftijd, de kwaliteit van de spieren en pezen en de graad van slijtage, beslist de specialist welke prothese het meest geschikt is.

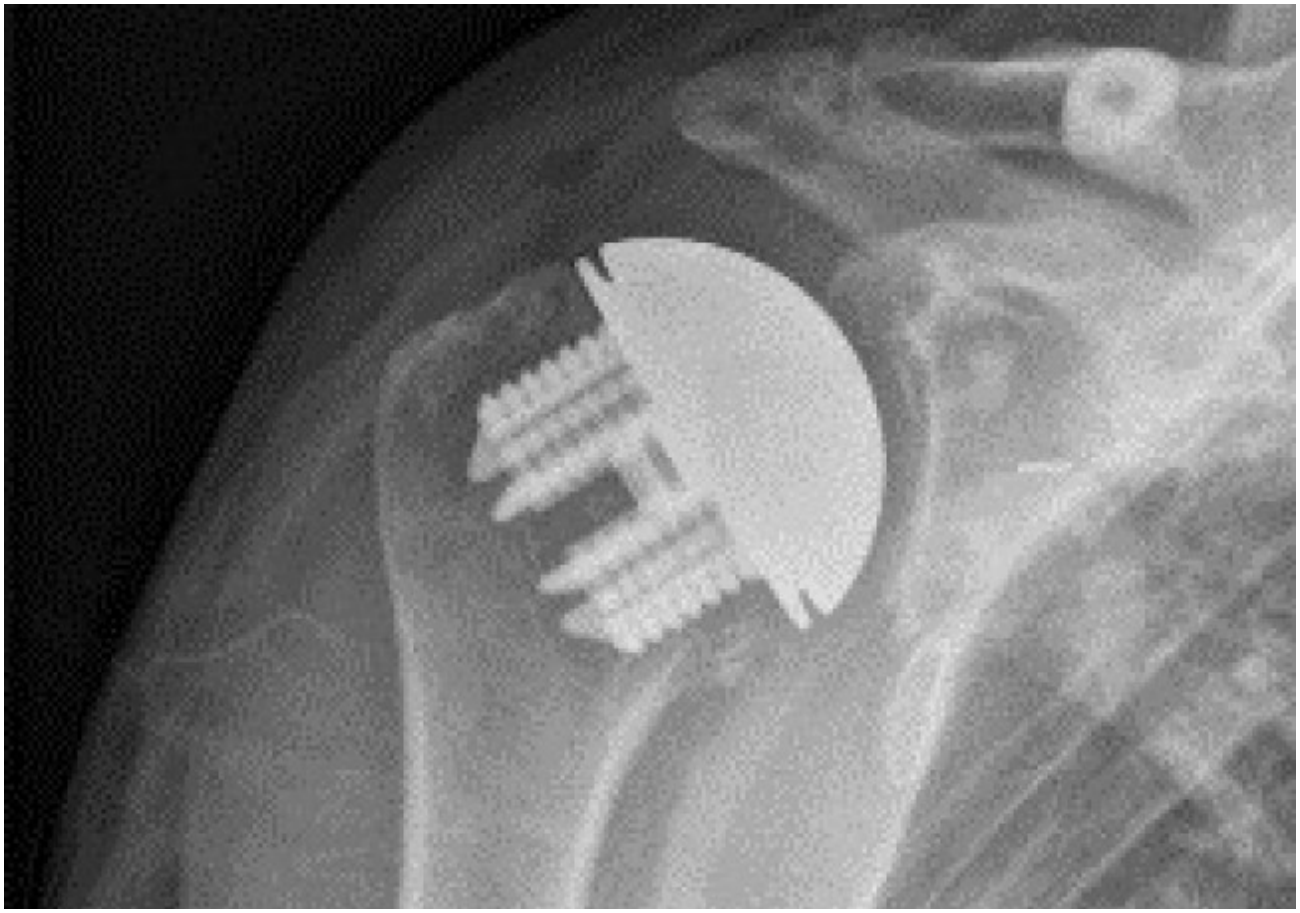
Soorten schouderprotheses:

- **Totale schouderprothese**: hierbij wordt de schouderkop vervangen en indien nodig ook de schouderkom. De rotator-cuffspieren rondom de schouder moeten hiervoor intact zijn en goed functioneren.



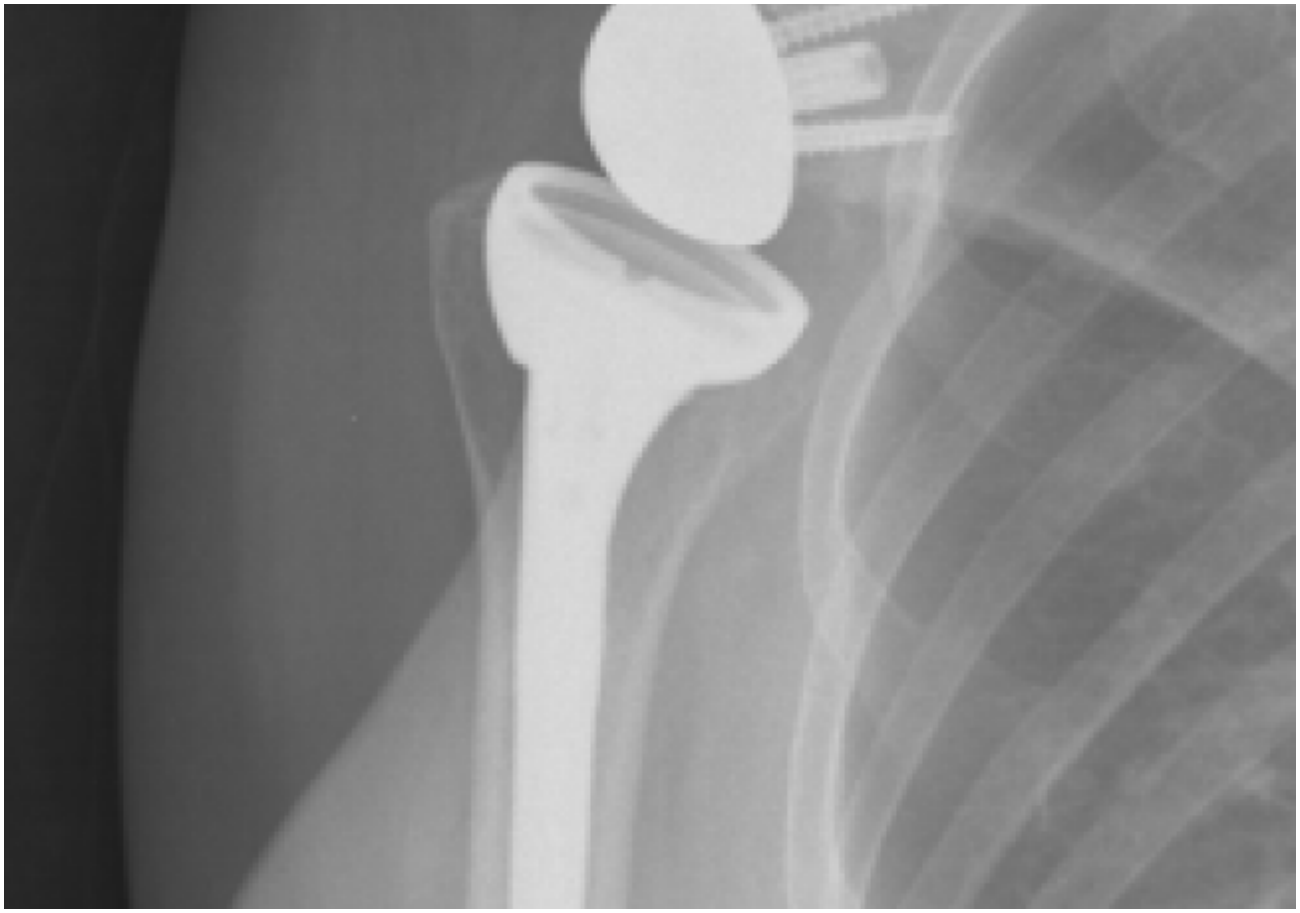
Totale schouderprothese.

- **Stemless schouderprothese**: bij een stemless schouderprothese wordt de metalen kop in het bovenste gedeelte van de bovenarm vastgezet, waardoor er geen steel meer nodig is. Hierdoor kan zoveel mogelijk bot van de bovenarm behouden worden, het vermindert de kans op een breuk van de bovenarm en de prothese kan indien nodig makkelijker omgebouwd worden. Deze schouderprothese kan in combinatie met een kunststof kom gebruikt worden, maar dit hoeft niet.



Stemless schouderprothese.

- **Reversed schouderprothese**: mocht de rotator cuff niet goed functioneren of beschadigd zijn, dan wordt een omgekeerde prothese geplaatst. Hierbij wordt een kop op de oorspronkelijke kom geplaatst en een kom op de plaats van de kop. Het voordeel hiervan is dat de gescheurde rotator cuff nu niet meer nodig is om de schouder te kunnen heffen. De deltaspier (musculus deltoideus) neemt deze functie nu over.



Reversed schouderprothese.

Op de dag van de operatie komt u naar de afdeling. Een laborant neemt bloed bij u af voor onderzoek. De verpleegkundige neemt de verpleegkundige anamnese samen met u door om te kijken of alle gegevens nog correct zijn. Vanaf de opnamezaal gaat u naar de operatiekamer.

U kunt uw spullen nog niet uitpakken en opbergen. Uw spullen worden tijdelijk opgeslagen achter slot en grendel. Na de operatie komen u spullen naar de verpleegzaal, waar u de resterende periode verblijft.

Van de verpleging krijgt u speciale operatiekleding. Sieraden, prothesen, lenzen en gehoorapparaten laat u bij uw spullen op de afdeling. Deze spullen worden tijdelijk voor u bewaard, na de operatie komen uw spullen naar de verpleegafdeling waar u de resterende periode zul verblijven.

Daarna wacht u op het moment dat u naar de operatiekamer gaat voor de operatie. Op de operatiekamer krijgt u de plaatselijke verdoving en wordt u onder narcose gebracht. Daarna volgt de ingreep.

Na de operatie

Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer. Hier blijft u ongeveer anderhalf uur, tot alle controles laten zien dat uw toestand stabiel is. Als u terug op de afdeling terugkomt, heeft u:

- Een infuus, voor de toevoer van vocht.
- Een pleister op de wondjes.
- Omdat u een pijnblokkade heeft gehad voor de operatie, wordt bij terugkomst op afdeling direct een eigen t-shirt aangedaan om smetten in oksel te voorkomen. Hierover draagt u een sling.

Als u niet misselijk bent, mag u eten en drinken.

Nazorg

De eerste dag na de operatie

- De verpleegkundige helpt u met de lichamelijke verzorging op het randje van bed. U wordt aangemoedigd u zoveel mogelijk zelfstandig te wassen.
- Een laborant neemt bloed bij u af.
- Een van de zaalartsen komt bij u langs.
- De operatiewond wordt beoordeeld.
- Als u geen bloedtransfusie nodig heeft, verwijdert de verpleegkundige het infuus.
- De fysiotherapeut komt langs om oefeningen (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/5888) en het revalidatietraject met u door te nemen.

Dag van ontslag

U blijft gemiddeld een nacht in het ziekenhuis. U mag naar huis als:

- De wond droog is.
- De pijn houdbaar is in rust en in beweging.
- De fysiotherapeut u oefeningen en instructies heeft gegeven.
- De zaalarts u hiervoor toestemming geeft.

Als u nog vragen hebt, stel ze dan gerust.

U krijgt het volgende mee:

- Een afspraak voor het verwijderen van de hechtingen (tot die tijd mag u niet douchen in verband met de kans op een infectie).
- Een afspraak voor controle bij de orthopeed.
- Een verwijsbrief en overdracht voor uw fysiotherapeut.
- Pijnstilling.
- De verpleegkundige neemt de leefregels voor thuis met u door en geeft u een overzicht mee van deze leefregels.

Herstel na uw operatie

De hoeveelheid pijn na het plaatsen van een schouderprothese is erg wisselend. Als u veel pijn ervaart, mag u een extra pijnstiller nemen naast een standaarddosering. De pijn neemt binnen enkele weken af. De volledige genezing duurt enkele maanden. In die periode kunt u uw schouder langzaamaan steeds verder bewegen en meer belasten.

Belasting van uw schouder

De eerste zes weken na de operatie heeft de schouder rust nodig en moet u dag en nacht een sling gebruiken. U verwijdert deze alleen bij zelfverzorging en tijdens het oefenen. De verpleegkundige/fysiotherapeut helpt u bij het verwijderen en weer plaatsen van de sling en leert u hoe u dit thuis zelf kunt doen. Na 6 weken mag u het

dragen van de sling afbouwen.



Bij de uitbreiding van de bewegingen wordt u begeleid door een fysiotherapeut. De eerste paar weken na het verwijderen van de sling is het verstandig de geopereerde arm alléén te gebruiken voor lichte activiteiten onder schouderhoogte, zoals eten, wassen en schrijven. Activiteiten met uw arm boven schouderhoogte en zwaardere activiteiten onder schouderhoogte, zoals het tillen van zware voorwerpen, moet u nog vermijden.

Expertise en ervaring

Door kennis en kunde op één spreekuur (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/6444) te combineren kunnen we van het begin af aan therapie op maat toepassen, zowel operatief als conservatief. Orthopedie van het St. Antonius Ziekenhuis behoort tot de voorhoede van het vakgebied als het gaat om (operatieve) behandelingen aan de schouder.

Meer informatie

De heer Boogerd onderging een cuff repair. Lees over zijn ervaring (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4334).

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Artrose van de schouder (slijtage) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/artrose-van-de-schouder-slijtage)

Behandelingen & onderzoeken

- CT-scan (Computer Tomografie) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/ct-scan-computer-tomografie)
- Röntgenfoto (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/rontgenfoto)
- MRI (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/mri)
- Schouderspreekuur (https://www.antoniusziekenhuis.nl/schouderspreekuur)
- Fysiotherapie na een schouderoperatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/fysiotherapie-na-een-schouderoperatie)

Specialismen

- Orthopedie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/orthopedie)
- Fysiotherapie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/fysiotherapie)

Contact Orthopedie **T 088 320 23 00**